

Brüssel, 4. veebruar 2019
(OR. en)

5882/19

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0110(COD)

CODEC 244
TELECOM 34
CYBER 24
PE 17

KIRJALIK TEAVE

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb tippdomeeninime .eu rakendamist ja toimimist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 733/2002 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 874/2004 - Euroopa Parlamendi esimese lugemise tulemus (Brüssel, 30.–31. jaanuar 2019)

I. SISSEJUHATUS

Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 294 ja kaasotsustamismenetluse praktilist korda käsitlevale ühisele deklaratsioonile¹ toimus nõukogu, Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel mitmeid mitteametlikke kontakte eesmärgiga jõuda eespool nimetatud eelnõu suhtes kokkuleppele esimesel lugemisel, vältides seega vajadust teise lugemise ja lepitusmenetluse järele.

Sellega seoses esitas raportöör Fredrick FEDERLEY (ALDE, SE) tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel ühe kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek 46) määruse ettepaneku muutmiseks. Kõnealuse muudatusettepaneku suhtes jõuti kokkuleppele eespool nimetatud mitteametlike kontaktide käigus. Muid muudatusettepanekuid ei esitatud.

¹ ELT C 145, 30.6.2007, lk 5.

II. HÄÄLETUS

Täiskogu võttis 31. jaanuaril 2019 toimunud hääletusel vastu määruse ettepaneku muutmiseks esitatud kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek 46). Selliselt muudetud komisjoni ettepanek kujutab endast parlamendi esimese lugemise seisukohta, mis on esitatud käesoleva dokumendi lisas toodud parlamendi seadusandlikus resolutsioonis².

Parlamendi seisukoht vastab institutsioonide vahel eelnevalt kokkulepitule. Seetõttu peaks nõukogul olema võimalik parlamendi seisukoht heaks kiita.

Õigusakt võetakse seejärel vastu parlamendi seisukohale vastavas sõnastuses.

² Seadusandlikus resolutsioonis esitatud parlamendi seisukoha versioonis on ära märgitud komisjoni ettepanekusse muudatusettepanekuga tehtud muudatused. Komisjoni teksti lisatud tekst on esile tõstetud *paksus kaldkirjas*. Sümbol „■“ tähistab välja jäetud teksti.

Tippdomeeninime .eu kasutuselevõtt ja toimimine *I**

Euroopa Parlamendi 31. jaanuari 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb tippdomeeninime .eu rakendamist ja toimimist ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 733/2002 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 874/2004 (COM(2018)0231 – C8-0170/2018 – 2018/0110(COD))
(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2018)0231),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 172, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0170/2018),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 11. juuli 2018. aasta arvamust³,
 - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 69f lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 19. detsembri 2018. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit (A8-0394/2018),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

³ ELT C 367, 10.10.2018, lk 112.

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 31. jaanuaril 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., mis käsitleb tippdomeeninime .eu kasutuselevõttu ja toimimist, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 733/2002 ja tunnistatakse see kehtetuks ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 874/2004

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 172,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁴,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt⁵

ning arvestades järgmist:

⁴ ELT C 367, 10.10.2018, lk 112.

⁵ Euroopa Parlamendi 31. jaanuari 2019. aasta seisukoht.

- (1) Tippdomeen .eu loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 733/2002⁶ ning komisjoni määrusega (EÜ) nr 874/2004⁷. Pärast nimetatud määruste vastuvõtmist on liidu poliitiline ja seadusandlik kontekst, internetikeskkond ja turg oluliselt muutunud.
- (2) *Tippdomeenituru kiire areng ja dünaamiline digimaastik nõuavad tulevikukindlat ja paindlikku regulatiivset keskkonda. Tippdomeen .eu on üks suurimaid geograafilisi tippdomeene. Tippdomeeni .eu kasutavad liidu institutsioonid, asutused ja organid, sealhulgas Euroopa projektide ja algatuste jaoks. Tippdomeeni .eu eesmärk on aidata edendada hea haldamise kaudu liidu identiteeti ja propageerida internetis liidu väärtusi, näiteks mitmekeelsust, kasutajate privaatsuse austamist ja turvalisust ning inimõiguste austamist, ning samuti edendada konkreetseid veebiprioriteete.*
- (3) Tippdomeenid on domeeninimede süsteemi (DNS) hierarhilise struktuuri oluline osa, mis tagavad kordumatute tunnuste koostalitleva süsteemi ning on ligipääsetavad kogu maailmas kõikides rakendustes ja igas võrgus.

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. aprilli 2002. aasta määrus (EÜ) nr 733/2002 tippdomeeni .eu kasutuselevõtu kohta (EÜT L 113, 30.4.2002, lk 1).

⁷ Komisjoni 28. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 874/2004, millega kehtestatakse tippdomeeni .eu rakendamise ja kasutamise üldeeskirjad ning selle registreerimise põhimõtted (ELT L 162, 30.4.2004, lk 40).

- (4) Tippdomeen .eu peaks edendama vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu („ELi toimimise leping“) artiklitele 170 ja 171 internetivõrkude kasutamist ja kättesaadavust, võimaldades täiendavat registreerimist lisaks olemasolevatele geograafilistele tippdomeenidele ja geneeriliste tippdomeenide globaalsele registreerimisele.
- (5) Tippdomeen .eu, ***mis on selge ja hästi äratuntav märkis***, peaks looma selgelt tuvastatava seose liidu ja Euroopa turuga. See peaks võimaldama liidus asuvatel ettevõtjatel, organisatsioonidel ja füüsilistel isikutel registreerida domeeninime tippdomeeni .eu all. ***Sellise domeeninime olemasolu on oluline liidu veebiidentiteedi tugevdamiseks. Seetõttu tuleks määrust (EÜ) nr 733/2002 muuta, et võimaldada liidu kodanikel [] registreerida tippdomeeni .eu domeeninimi sõltumata nende elukohast alates ... [kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].***
- (6) Tippdomeeni .eu domeeninimesid tuleks eraldada nõuetele vastavatele isikutele sõltuvalt domeeninime kättesaadavusest.
- (7) ***Komisjon peaks edendama registri, Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ameti (EUIPO) ja teiste liidu ametite vahelist koostööd, et võidelda domeeninimede spekulatiivse ja kuritarvitusliku registreerimise, sealhulgas küberskvottimise vastu, ja pakkuda lihtsaid haldustoiminguid, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) jaoks.***

- (8) Selleks et paremini kaitsta isiku õigust sõlmida leping kas registri või registripidajatega, peaks domeeninimede registreerimisega tippdomeenis .eu seotud vaidlused lahendama liidus asuvad organid, kohaldades asjakohast liikmesriigi õigust, piiramata sealjuures liikmesriikide või liidu poolt tunnustatud ja rahvusvahelistest õigusaktidest tulenevaid õigusi ja kohustusi.

- (9) Komisjon peaks määrama tippdomeeni .eu registri avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva valikumenetluse abil, *võttes arvesse kulutõhusust ja halduslikku lihtsust. Selleks et toetada digitaalset ühtset turgu, arendada Euroopa veebiidentiteeti ja stimuleerida piiriülest tegevust internetis, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte nõuetele vastavuse ja valikukriteeriumide ning registri määramise menetluse kohta. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁸ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.*

⁸ *ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.*

- (10) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, et võtta vastu liikmesriikide poolt reserveeritud ja blokeeritud domeeninimede loetelud, kehtestada **komisjoni ja registri vahelises lepingus kajastatavad põhimõtted** ning määrata register nõuetekohaselt põhjendatud **tungivalt** kiireloomulistel asjaoludel, **eelkõige selleks, et tagada teenuse järjepidevus**. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁹. Kõnealused loetelud tuleks koostada sõltuvalt domeeninimede kättesaadavuselt, võttes arvesse teise tasandi domeeninimesid, mille liikmesriigid on juba reserveerinud või registreerinud.
- (11) **Komisjon peaks sõlmima määratud registriga lepingu, milles tuleks määratleda üksikasjalikud põhimõtted ja menetlused, mida registri suhtes tippdomeeni .eu korraldamisel, haldamisel ja juhtimisel kohaldatakse. Leping peaks olema tähtajaline ja pikendatav üks kord, ilma et see nõuaks uut valikumenetlust.**
- (12) Tippdomeeni .eu toimimisega seotud põhimõtted ja menetlused tuleks lisada komisjoni ja määratud registri vahelisele lepingule.

⁹ **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).**

- (13) Käesolev määrus ei mõjuta ELi toimimise lepingu artiklites 101 ja 102 sätestatud konkurentsieeskirjade kohaldamist.
- (14) Register peaks järgima mittediskrimineerimise ja läbipaistvuse põhimõtet ning rakendama komisjoni poolt eelnevalt heaks kiidetud meetmeid ausa konkurentsi tagamiseks, eriti kui register osutab teenuseid ettevõtjatele, kellega ta konkureerib järgnevatel turgudel.
- (15) Praegu vastutab geograafiliste tippdomeenide registritele eraldamise eest Interneti Aadressikorporatsioon (*Internet Corporation for Assigned Names and Numbers*, ICANN). Register peaks sõlmima ICANNiga asjakohase lepingu, millega nähakse ette geograafilise tippdomeeni .eu koodi delegeerimine, võttes arvesse valitsuste nõuandekomitee poolt vastu võetud asjakohaseid põhimõtteid.
- (16) Register peaks sõlmima asjakohase deponeerimislepingu, et tagada teenuse järjepidevus ning eelkõige tagada, et edasidelegeerimise või muude ettenägematute asjaolude korral on võimalik jätkata teenuste osutamist kohalikule internetikogukonnale minimaalse katkestusega. Register peaks edastama depositaarile iga päev tippdomeeni .eu andmebaasi hetkesisu elektroonilise koopia.

- (17) Kehtestatavad vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlused peaksid ***olema kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2013/11/EL¹⁰ ning neis tuleks*** võtta arvesse valdkonna rahvusvahelisi parimaid tavasid ja eelkõige asjakohaseid Ülemaailmse Intellektuaalomandi Organisatsiooni soovitusi, et tagada spekulatiivsete ja kuritarvituslike registreerimiste vältimine niivõrd, kui see on võimalik. Vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluste puhul tuleks järgida ühtseid menetlusnorme, mis on kooskõlas ICANNi ühtses domeeninimevaidluste lahendamise reeglistikus sätestatutega.
- (18) .eu domeeninimede kuritarvituslike registreerimiste suhtes kohaldatav reeglistik peaks tagama, et register kontrollib laekuvaid andmeid, eriti registreerunute isikuandmeid, samuti seda, et domeeninimed, mis on liikmesriigi kohtu lõpliku otsusega tunnistatud laimavaks, rassistlikuks või muul moel liikmesriigi õigusega vastuolus olevaks, kustutatakse ja välistatakse nende registreerimine tulevikus. Register peaks olema äärmiselt hoolikas, et tagada registrile edastatavate ja seal säilitatavate andmete õigsus. ***Kustutamisega seotud menetlus peaks andma domeeninime hoidjale enne kustutamist mõistliku võimaluse kõrvaldada nõuetele mittevastavus, lõpetada registreerimisnõuete rikkumine või tasuda võlg.***

¹⁰ ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta direktiiv 2013/11/EL tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2009/22/EÜ (tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise direktiiv) (ELT L 165, 18.6.2013, lk 63).***

- (19) *Domeeninimi, mis on identne või segadusseajavalt sarnane nimega, millel on liidu või liikmesriigi õigusega sätestatud õigused, ja mis on registreeritud ilma nime suhtes õiguseid või õigustatud huvi omamata, tuleks üldjuhul kustutada ja anda vajaduse korral üle õigustatud hoidjale. Kui tuvastatakse, et sellist domeeninime on kasutatud pahauskselt, tuleks see igal juhul kustutada.*
- (20) *Register peaks kehtestama selge reeglistiku, mille eesmärk on tagada domeeninimede kuritarvitusliku registreerimise õigeaegne tuvastamine, ning peaks tegema vajaduse korral koostööd pädevate asutuste ning muude küberturbe ja infoturbega tegelevate avaliku sektori asutustega, kes osalevad konkreetselt võitluses selliste registreerimiste vastu, näiteks riiklike infoturbeintsididentidega tegelevate rühmadega (CERT).*
- (21) Register peaks toetama õiguskaitseasutusi kuritegevuse vastases võitluses, rakendades tehnilisi ja korralduslikke meetmeid, mis võimaldavad pädevatele asutustele juurdepääsu registris hoitavatele andmetele, et tõkestada, avastada ja uurida kuritegusid ning esitada nende toimepanijaile süüdistusi, nagu on ette nähtud liidu või siseriikliku õigusega.

- (22) Käesolevat määrust tuleks rakendada kooskõlas eraelu puutumatuse ning isikuandmete kaitse põhimõttega. Register peaks järgima asjakohaseid liidu andmekaitse norme, põhimõtteid ja suuniseid, eelkõige asjakohaseid turvanõudeid ning vajalikkuse, proportsionaalsuse, eesmärgikohasuse ja andmete säilitamise aja proportsionaalsuse põhimõtet. Samuti peaks kõigisse arendatavatesse ja kasutatavatesse andmetöötlussüsteemidesse ja andmebaasidesse olema integreeritud isikuandmete lõimitud kaitse ja vaikumisi andmekaitse.
- (23) Selleks et tagada tõhus korrapärane järelevalve, peaks register laskma ennast vähemalt kord kahe aasta jooksul omal kulul sõltumatul asutusel auditeerida, et saada vastavushindamise aruande abil kinnitust, et register vastab käesolevas määruses sätestatud nõuetele. Register peaks esitama nimetatud aruande komisjonile vastavalt komisjoniga sõlmitud lepingule.
- (24) Komisjoni ja registri vahelises lepingus peaksid olema sätestatud menetlused, mille abil register saaks täiustada tippdomeeni .eu korraldust, haldamist ja juhtimist vastavalt komisjoni juhistele, mis tulenevad käesolevas määruses sätestatud komisjoni järelevalvemeetmetest.

- (25) Oma 27. novembri 2014. aasta järel dustes interneti haldamise kohta kinnitas nõukogu taas liidu pühendumust edendada mitmel sidusrühmal põhinevaid haldusstruktuure, mis tuginevad interneti haldamise üldpõhimõtete ühtsele kogumile. Kaasav interneti haldamine tähendab interneti arengut ja kasutamist vormivate ühiste põhimõtete, normide, reeglite, otsustamismenetluste ja programmide väljatöötamist ja kohaldamist valitsuste, erasektori, kodanikuühiskonna, rahvusvaheliste organisatsioonide ja tehnilise kogukonna poolt, kes kõik tegutsevad oma vastavates rollides.
- (26) Moodustada tuleks .eu mitut sidusrühma hõlmav **nõuanderühm**, kelle ülesanne oleks nõustada komisjoni registri heasse juhtimistavasse antava panuse tugevdamise ja laiendamise ■ asjus. **Rühm** peaks kajastama interneti mitut sidusrühma hõlmava haldamise mudelit ning **selle liikmed, välja arvatud liikmesriikide ametiasutustest ja rahvusvahelistest organisatsioonidest pärit liikmed, peaks nimetama komisjon ■ avatud, mittediskrimineeriva ja läbipaistva menetluse alusel. Liikmesriigi ametiasutustest pärit liige tuleks nimetada rotatsiooni alusel, millega tagatakse rühmas osalemise piisav järjepidevus.**

- (27) Komisjon peaks viima läbi tippdomeeni .eu mõjususe ja toimimise hindamise. Hindamisel tuleks pidada silmas määratud registri töövõtteid ning registri ülesannete asjakohasust. *Samuti peaks komisjon korrapäraselt esitama aruandeid tippdomeeni .eu nime toimimise kohta Euroopa Parlamendile ja nõukogule.*
- (28) *Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas („harta“) tunnustatud põhimõtteid, nagu on sätestatud aluslepingutes, eelkõige isikuandmete kaitset, sõna- ja teabevabadust ning tarbijakaitset. Selle tagamisel, et käesolevat määrust mõjutavad siseriikliku õiguse sätted on kooskõlas liidu õigusega ja eelkõige hartaga, tuleks järgida asjakohaseid liidu menetlusi. Liidu õiguse järgimist puudutavate kahtluste korral peaks register küsima nõu komisjonilt.*

- (29) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt võtta lisaks riikide geograafilistele tippdomeenidele kasutusele üleeuroopaline tippdomeen, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda eesmärgi ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (30) Selleks et piirata tippdomeeni .eu teenuste katkemise riski uue õigusraamistiku rakendamise ajal, nähakse käesolevas määruses ette üleminekusätteid.
- (31) Seetõttu tuleks määrust (EÜ) nr 733/2002 muuta ja see kehtetuks tunnistada ning määrus (EÜ) nr 874/2004 tuleks kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

Üldsätted

Artikkel 1

Reguleerimisese ja eesmärgid

1. Käesoleva määrusega võetakse kasutusele geograafiline tippdomeen .eu ja ***selle teistes tähestikes esitatud variandid, et toetada digitaalset ühtset turgu, arendada liidu veebiidentiteeti ja innustada piiriülest tegevust internetis. Samuti*** sätestatakse selles domeeni kasutamistingimused, sealhulgas registri määramine ja selle tunnused. Käesoleva määrusega luuakse ka õiguslik ja üldine poliitikaraamistik, milles määratud register tegutseb.
2. Käesoleva määruse kohaldamine ei mõjuta liikmesriikides nende riiklike geograafiliste tippdomeenide suhtes kehtivat korda.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „register“ – üksus, mille ülesanne on tippdomeeni .eu korraldamine, haldamine ja juhtimine, sealhulgas asjaomaste andmebaaside pidamine ja seonduvate avalike päringuteenuste osutamine, domeeninimede registreerimine, domeeninimede registri pidamine, registri tippdomeeni nimeserverite töö tagamine ning tippdomeeni tsoonifailide **jaotamine nimeserverite vahel**;
- 2) „registripidaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes registriga sõlmitud lepingu alusel osutab registreerijatele domeeninime registreerimise teenust;
- 3) „rahvusvaheliste domeeninimede protokollid“ – standardid ja protokollid, mis toetavad selliste domeeninimede kasutamist, mis ei koosne Ameerika infovahetuse standardkoodi (ASCII – *American Standard Code for Information Interchange*) märkidest;
- 4) „WHOIS-andmebaas“ – andmekogu, mis sisaldab teavet tippdomeeni .eu registreeringute tehniliste ja halduslike aspektide kohta;
- 5) „tippdomeeni .eu toimimise põhimõtted ja menetlused“ – tippdomeeni .eu toimimist ja haldamist reguleerivad üksikasjalikud normid;
- 6) „registreerimine“ – rida toiminguid ja menetlusetappe alates menetluse algatamisest kuni lõpuleviimiseni, mille registripidaja ja register sooritavad füüsilise või juriidilise isiku taotluse alusel eesmärgiga registreerida domeeninimi kindlaksmääratud ajavahemikuks.

II PEATÜKK
Tippdomeeni .eu kasutuselevõtt

1. jagu
ÜLDPÕHIMÕTTED

Artikkel 3
Nõuetele vastavuse kriteeriumid

Ühe või enama domeeninime registreerimist tippdomeenis .eu võib taotleda

- a) liidu kodanik olenemata elukohast;
- b) füüsiline isik, kes ei ole liidu kodanik, kuid kes elab liikmesriigis;
- c) ettevõtja, mille asukoht on liidus, ning
- d) organisatsioon, mille asukoht on liidus, ilma et see piiraks siseriikliku õiguse kohaldamist.

Artikkel 4

Domeeninimede registreerimine ja kustutamine

1. Domeeninimi eraldatakse nõuetele vastavale isikule, kelle taotlus laekus registrile esimesena tehniliselt korrektsel viisil, nagu on kehtestatud artikli 11 punkti b kohastes registreerimistaotlusi käsitlevates menetlustes.
2. Kui domeeninimi on registreeritud, ei ole see enam teistele registreerimiseks kättesaadav seni, kuni registreering aegub ja seda ei pikendata, või kuni domeeninimi kustutatakse.
3. Register võib kustutada domeeninime omal algatusel ja esitamata vaidlusküsimust vaidluste *kohtuvälise lahendamise menetluseks või kohtumenetluseks* järgmistel põhjustel:
 - a) tasumata võlad registrile;
 - b) domeeninime hoidja ei vasta artiklis 3 sätestatud nõuetele vastavuse kriteeriumidele;
 - c) domeeninime hoidja ei täida artikli 11 *punktide b ja c* alusel registreerimistaotluste suhtes kehtestatud nõudeid.

4. Samuti võidakse domeeninimi kustutada ja anda see vajaduse korral üle muule isikule asjakohase vaidluste kohtuvälise lahendamise või kohtumenetluse **järel kooskõlas tippdomeeni .eu toimimise põhimõtete ja menetlustega, mis on kehtestatud vastavalt artiklile 11**, kui kõnealune nimi on identne või segadusseajavalt sarnane nimega, millel on liidu või liikmesriigi õigusega antud õigused, ja kui
- a) hoidja on selle registreerinud, omamata nimele õigusi ega õigustatud huvi, või
 - b) nimi on registreeritud või seda kasutatakse pahauskelt.
5. Kui liikmesriigi kohtu otsusega on domeeninimi tunnistatud **liidu õiguse või liidu õigusega kooskõlas oleva siseriikliku õiguse alusel** laimavaks, rassistlikuks või avaliku korra **või avaliku julgeoleku** vastaseks, blokeerib register kõnealuse domeeninime kohtuotsuse teatavakstegemisel ning kustutab selle lõpliku kohtuotsuse teatavakstegemisel. Register välistab kõnealuse kohtuotsuse objektiks olevate **domeeninimede** edaspidise registreerimise kuni kohtuotsuse kehtivusaja lõpuni.
6. **Tippdomeeni .eu all registreeritud domeeninimed on üleantavad üksnes isikutele, kellel on õigus tippdomeeni .eu nimesid registreerida.**

Artikkel 5

Keeled, kohaldatav õigus ja kohtualluvus

1. Domeeninimede registreerimiseks võib kasutada kõiki liidu institutsioonide ametlike keelte
■ märke kooskõlas olemasolevate rahvusvaheliste standarditega, kui asjaomased
rahvusvaheliste domeeninimede protokollid seda võimaldavad.
2. Ilma et see piiraks *Euroopa Parlamendi ja nõukogu* määruse (EL) nr 1215/2012¹¹
kohaldamist või liikmesriikide või liidu poolt tunnustatud ja rahvusvahelistest
õigusaktidest tulenevaid õigusi ja kohustusi, ei saa registri ja registripidajate vaheliste
lepingute ega registripidajate ja domeeninime registreerijate vaheliste lepingutega määrata
kohaldatavaks õiguseks muud kui mõne liikmesriigi õigust, samuti ei saa nendega määrata
vaidlust lahendavaks organiks kohut, vahekohut või muud organit, mis asub väljaspool
liitu.

¹¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (ELT L 351, 20.12.2012, lk 1).*

Artikkel 6

Domeeninimede reserveerimine

1. Register võib artikli 8 lõikes 4 osutatud lepingu alusel reserveerida **või registreerida** teatava hulga domeeninimesid, mida ta peab oma tegevusfunktsioonide jaoks vajalikuks.
2. Komisjon võib anda registrile korralduse **reserveerida või** registreerida liidu institutsioonidele ja organitele kasutamiseks mõeldud domeeninimi otse tippdomeeni .eu all.
3. Ilma et see piiraks juba reserveeritud või registreeritud domeeninimede kasutamist, võivad liikmesriigid edastada komisjonile loetelu domeeninimedest, mida
 - a) nende siseriikliku õiguse kohaselt ei registreerita või
 - b) liikmesriigid võivad registreerida või reserveerida üksnes **teisel tasemel**.Esimese lõigu punktis b osutatud domeeninimed piirduvad üldtuntud geograafiliste või geopoliitiliste terminitega, mis mõjutavad liikmesriikide poliitilist või territoriaalset korraldust.
4. Komisjon võtab liikmesriikide edastatud loetelu vastu rakendusaktidega. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 7

Registripidajad

1. Register akrediteerib registripidajaid mõistlike, läbipaistvate ja mittediskrimineerivate akrediteerimismenetluste alusel, mille komisjon on eelnevalt heaks kiitnud. Register teeb akrediteerimismenetlused üldkättesaadavaks hõlpsasti juurdepääsetaval viisil.
2. Register kohaldab samaväärseid teenuseid osutavate akrediteeritud .eu registripidajate suhtes samasuguste asjaolude korral samaväärseid tingimusi. Register osutab kõnealustele registripidajatele teenuseid ja annab teavet samadel tingimustel ja samasuguse kvaliteediga nagu enda samaväärsete teenuste puhul.

2. jagu

REGISTER

Artikkel 8

Registri määramine

1. Komisjon ***võtab kooskõlas artikliga 18 vastu delegeeritud õigusaktid käesoleva määruse täiendamiseks, millega kehtestatakse nõuetele vastavuse ja valikukriteeriumid ning registri määramise*** menetlus.
2. ***Komisjon kehtestab komisjoni ja registri vahelises lepingus kajastatavad põhimõtted*** rakendusaktidega. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Komisjon määrab üksuse registriks pärast lõigetes 1 ja 2 osutatud menetluse lõpuleviimist.
4. Komisjon sõlmib määratud registriga lepingu. Lepingus määratakse kindlaks normid, reeglistik ja menetlus, mille alusel register teenuseid osutab, ning tingimused, mille kohaselt komisjon valvab registri poolt tippdomeeni .eu korraldamise, haldamise ja juhtimise järele. Leping on tähtajaline ja pikendatav **üks kord, ilma et see nõuaks uue valikumenetluse korraldamist. Leping kajastab registri kohustusi** ning sisaldab tippdomeeni .eu toimimise põhimõtteid ja menetlusi, mis on sätestatud **artiklites 10 ja 11**.
5. Erandina lõigetest 1, 2 ja 3 võib komisjon tungiva kiireloomulisuse korral määrata registri viivitamata kohaldatavate rakendusaktidega kooskõlas artikli 17 lõikes 3 osutatud menetlusega.

Artikkel 9

Registri tunnused

1. **Register on mittetulunduslik ühendus. Tema** registreeritud asukoht, juhatuse asukoht ja põhitegevuskoht on liidu territooriumil.
2. Register võib kehtestada teenustasud ■ . **Teenustasud peavad olema otseselt seotud kantud kuludega.**

Artikkel 10
Registri kohustused

Registril on järgmised kohustused:

- a) *propageerida tippdomeeni .eu liidus ja kolmandates riikides;*
- b) järgida käesolevas määruses sätestatud norme, ja menetlust, artikli 8 lõikes 4 osutatud lepingut *ning eelkõige liidu andmekaitsealast õigust;*
- c) korraldada, hallata ja juhtida tippdomeeni .eu üldistes *avalikes* huvides *ning tagada kõigis tippdomeeni .eu haldamise ja juhtimise aspektides kõrge kvaliteet, läbipaistvus, turvalisus, stabiilsus, prognoositavus, usaldusväärsus, juurdepääsetavus, tõhusus, mittediskrimineerimine, ausad konkurentsitingimused ja tarbijakaitse;*
- d) sõlmida asjakohane leping, milles nähakse ette tippdomeeni .eu koodi delegeerimine komisjoni eelneval nõusolekul;
- e) registreerida domeeninimesid tippdomeenis .eu artiklis 3 osutatud nõuetele vastavate isikute taotluse korral;
- f) ilma et see piiraks kohtumenetlusi ja eeldusel, et kõigile osapooltele antakse piisavad menetluslikud tagatised, tagada registripidajatele ja registreerijatele võimalus lahendada kõik lepingulised vaidlused registriga vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluse abil;

- g) tagada domeeninimede andmebaaside kättesaadavus ja **terviklus**;
- h) sõlmida omal kulul ja komisjoni nõusolekul hea mainega usaldusisiku või mõne muu depositaariga, kelle asukoht on liidu territooriumil, leping, millega määratakse komisjon deponeerimislepingu soodustatud isikuks, ning esitada usaldusisikule või depositaarile iga päev tippdomeeni .eu andmebaasi hetkesisu **ajakohane** elektrooniline koopia;
- i) kasutada artikli 6 lõikes 3 osutatud loetelusid;
- j) propageerida liidu eesmärke interneti haldamise valdkonnas, **kaasa arvatud rahvusvahelistel foorumitel osalemisega**;
- k) avaldada artiklis 11 sätestatud tippdomeeni .eu toimimise põhimõtted ja menetlused kõigis liidu institutsioonide ametlikes keeltes;
- l) lasta end vähemalt kord kahe aasta jooksul omal kulul sõltumatul asutusel auditeerida, et saada kinnitust, et register vastab käesoleva määruse nõuetele, ja saata auditi tulemus komisjonile;
- m) osaleda komisjoni nõudmisel .eu mitut sidusrühma hõlmava **nõuanderühma** töös ja teha koostööd komisjoniga tippdomeeni .eu toimimise ja haldamise täiustamiseks.

Artikkel 11

Tippdomeeni .eu toimimise põhimõtted ja menetlused

Komisjoni ja määratud registri vahel vastavalt artikli 8 lõikele 4 sõlmitud leping sisaldab tippdomeeni .eu toimimise põhimõtteid ja menetlusi, mis vastavad käesolevale määrusele, sealhulgas järgmist:

- a) vaidluste kohtuvälise lahendamise reeglistik;
- b) registreerimistaotlustele esitatavad nõuded ja nende suhtes kohaldatavad menetlused, **registreerimiskriteeriumide** ja registreerijate andmete **kontrollimise** ning domeeninimede spekulatiivse registreerimise suhtes kohaldatav reeglistik;
- c) domeeninimede kuritarvitusliku registreerimise **ning artiklis 4 osutatud pahauskselt registreeritud ja kasutatavate domeeninimede õigeaegse tuvastamise suhtes kohaldatav reeglistik**;
- d) domeeninimede kustutamise suhtes kohaldatav reeglistik;
- e) intellektuaalomandiõiguste kohaldamine;
- f) meetmed, millega võimaldatakse pädevatele asutustele juurdepääs registris hoitavatele andmetele, et tõkestada, avastada ja uurida kuritegusid ning esitada nende toimepanijaile süüdistusi, vastavalt liidu **õiguses** või **liidu õigusega kooskõlas olevas** siseriiklikus õiguses sätestatule, **kasutades asjakohast kontrolli- ja tasakaalustussüsteemi**;
- g) lepingu muutmist käsitlevad üksikasjalikud menetlused.

Artikkel 12
WHOIS-andmebaas

1. Register loob WHOIS-andmebaasi ja haldab seda nõuetekohase hoolsusega, et ***tagada tippdomeeni .eu turvalisus, stabiilsus ja vastupidavusvõime, andes*** täpset ja ajakohast teavet geograafilise tippdomeeni .eu alla kuuluvate domeeninimede registreerimise kohta.
2. WHOIS-andmebaas sisaldab asjakohast teavet tippdomeeni .eu domeeninimesid haldavate kontaktpunktide ja domeeninimede hoidjate kohta. WHOIS-andmebaasis ei tohi sisalduda andmebaasi otstarbe seisukohast ülemäärast teavet. ***Register järgib Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/679¹².***

¹² ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).***

3. jagu
JÄRELEVALVE REGISTRI ÜLE

Artikkel 13

Järelevalve

1. Komisjon seirab ja kontrollib tippdomeeni .eu korraldamist, haldamist ja juhtimist registri poolt.
2. Komisjon teeb kindlaks, kas registri finantsjuhtimine on usaldusväärne, ning kas register järgib käesolevat määrust, artiklis 11 osutatud tippdomeeni .eu toimimise põhimõtteid ja menetlusi. Komisjon võib nõuda registrilt sellel otstarbel teavet.
3. Komisjon võib kooskõlas oma järelevalvemeetmetega anda registrile konkreetseid juhiseid tippdomeeni .eu korralduse, haldamise ja juhtimise parandamiseks või täiustamiseks.
4. Kui see on asjakohane, võib komisjon konsulteerida **.eu mitut sidusrühma hõlmava nõuanderühma ja muude asjaomaste** sidusrühmadega ning küsida nõu ekspertidelt käesolevas artiklis sätestatud järelevalvemeetmete tulemuste ning selle kohta, kuidas täiustada tippdomeeni .eu korraldust, haldamist ja juhtimist registri poolt.

Artikkel 14

.eu mitut sidusrühma hõlmav **nõuanderühm**

1. **Komisjon loob** .eu mitut sidusrühma **hõlmava nõuanderühma**. ■ .eu mitut sidusrühma hõlmaval **nõuanderühmal on järgmised** ülesanded:
 - a) komisjoni ■ nõustamine seoses käesoleva määruse rakendamisega;
 - b) **komisjonile** arvamuste **esitamine** tippdomeeni .eu korralduse, haldamise ja juhtimise, **sealhulgas küberturvalisuse ja andmekaitsega seotud strateegilistes küsimustes**;
 - c) komisjoni nõustamine registri seire ja järelevalvega seotud küsimustes, **eelkõige seoses artikli 10 punktis l osutatud auditiga**;
 - d) **komisjoni nõustamine seoses parimate tavadega, mis puudutavad reeglistikku ja meetmeteid, mille abil tõkestada domeeninimede kuritarvituslikku registreerimist, eelkõige ilma õiguste või õigustatud huvita registreerimist ja pahauskselt kasutatavat registreerimist**.

2. *Käesoleva määruse rakendamisel võtab komisjon arvesse .eu mitut sidusrühma hõlmava nõuanderühma nõuandeid.*
3. *.eu mitut sidusrühma hõlmav nõuanderühm moodustatakse liidus asuvate sidusrühmade esindajatest. Nendeks on erasektori, tehnilise kogukonna, kodanikuühiskonna ja akadeemiliste ringkondade ning liikmesriikide ametiasutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide esindajad. Muud kui liikmesriikide ametiasutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide esindajad nimetab komisjon avatud, mittediskrimineeriva ja läbipaistva menetluse alusel, võttes võimalikult suures ulatuses arvesse soolise võrdõiguslikkuse põhimõtet.*
4. *Olenemata lõikest 3 võib .eu mitut sidusrühma hõlmavasse nõuanderühma kuuluda üks väljaspool liitu asuvate sidusrühmade esindaja.*
5. *.eu mitut sidusrühma hõlmavat nõuanderühma juhib komisjoni esindaja või komisjoni nimetatud isik. Komisjon tagab .eu mitut sidusrühma hõlmavale nõuanderühmale sekretariaaditeenuste osutamise.*

III PEATÜKK

Lõppsätted

Artikkel 15

Õiguste reservatsioon

Liit jätab endale kõik tippdomeeniga .eu seotud õigused, sealhulgas eelkõige käesoleva määruse rakendamise tagamiseks vajalike registri andmebaaside intellektuaalomandi või muud õigused ning õiguse määrata uus register.

Artikkel 16

Hindamine ja läbivaatamine

1. Komisjon hindab hiljemalt 13. oktoobriks 2027 ning seejärel iga kolme aasta järel tippdomeeni .eu kasutuselevõttu, mõjusust ja toimimist, ***tuginedes eelkõige teabele, mille register esitab vastavalt artikli 10 punktile 1.***
2. ***Hiljemalt ... juuniks 2020 hindab komisjon praegusi tavasid arvesse võttes, kas ja kuidas peab register tegema koostööd EUIPO ja teiste liidu asutustega, et võidelda domeeninimede spekulatiivse ja kuritarvitusliku registreerimise vastu, ning kas ja kuidas tuleb pakkuda lihtsaid haldustoiminguid, eelkõige seoses VKEdega. Sellega seoses võib komisjon vajaduse korral pakkuda välja täiendavaid meetmeid.***

3. ***Hiljemalt 13. oktoobriks 2024 hindab komisjon artiklis 9 sätestatud kriteeriumide laiendamise võimalikkust ning võib, kui see on asjakohane, esitada seadusandliku ettepaneku.***
4. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande ***lõigetes 1 ja 2*** osutatud hindamise tulemuste kohta.

Artikkel 17

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab ***sidekomitee (COCOM), mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/1972¹³***. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes artikliga 5.

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/1972, millega kehtestatakse Euroopa elektroonilise side seadustik (ELT L 321, 17.12.2018, lk 36).

Artikkel 18

Delegeeritud volituste rakendamine

1. *Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.*
2. *Artikli 8 lõikes 1 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev]. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.*
3. *Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 8 lõikes 1 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.*

4. *Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.*
5. *Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.*
6. *Artikli 8 lõike 1 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.*

Artikkel 19
Üleminekusätted

1. Need domeeninimede hoidjad, kes on registreerinud domeeninimed määruse (EÜ) nr 733/2002 artikli 4 lõike 2 punkti b kohaselt, säilitavad olemasolevate registreeritud domeeninimedega seotud õigused.
2. Komisjon võtab hiljemalt **12. oktoobril 2021** vajalikud meetmed teatava üksuse registriks määramiseks ja registriga lepingu sõlmimiseks vastavalt käesolevale määrusele. Leping kehtib alates **13. oktoobrist 2022**.
3. Komisjoni ja registri vahel määruse (EÜ) nr 733/2002 artikli 3 lõike 1 punkti c kohaselt sõlmitud leping jääb kehtima kuni **12. oktoobrini 2022**.

Artikkel 20
Määruse (EÜ) nr 733/2002 muutmine

Määruse (EÜ) nr 733/2002 artikli 4 lõike 2 punkt b asendatakse järgmisega:

- „b) akrediteeritud registripidajate vahendusel domeeninimede registreerimine tippdomeeni .eu alla, kui seda taotleb*
- i) liidu kodanik olenemata elukohast;*
 - ii) füüsiline isik, kes ei ole liidu kodanik, kuid kes elab liikmesriigis;*
 - iii) ettevõtja, mille asukoht on liidus, või*
 - iv) organisatsioon, mille asukoht on liidus, ilma et see piiraks siseriiklike õigusaktide kohaldamist.“*

Artikkel 21
Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ) nr 733/2002 ja määrus (EÜ) nr 874/2004 tunnistatakse kehtetuks alates **13. oktoobrist 2022.**

Artikkel 22

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates **13. oktoobrist 2022**.

Artiklit 20 kohaldatakse aga alates ... [kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

....,

Euroopa Parlamendi nimel

president

Nõukogu nimel

eesistuja
